

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XX. IANVARII.

M. MICHAEL DV PONT Doctore Medico Moderatore.

Sunt-ne partus tempora ad Hippocratis calculum exigenda?

114

PARTVS, qui caducæ mortalisque naturæ æternitatem affectantis nifus ac veluti quædam est precaria substitutionis meditatio, nulli non viventium (si ab uno homine discesseris) statum conditumque tempus venit. Suus cuique licet positus descriptusque sit terminus, nec prima à carceribus linea, quum *ἡ ἀρχὴ τοῦ ὄντος* erumpit, omnibus una: at certa & una singulis, quam lex una, quia æterna & immutabilis, fixit. Tercio à factu die herbescere Ocymum videmus, Cerealia septimo: quamque natura ampliavit in frugibus præcoquis ortus gratiam, statæ tempestivitatibus simul alligavit præscriptâ conditione. Neque ipsa animalium *τῶν ζῴων φύσις* tum ideò visâ indulgentior, quum restitibili fecunditate bonæ frugis veneris usum concessit, vagi partus negavit spatia. Hominem scilicet natum ad imperium animal communis huius legis nexum vinculis videri ne erubesceret, illa seposuit, illa seposuit, unice omnium summa cum libertate non unum aperuit limitem nascendi; Insolentæ mulier decumo mense parere? Pol nono quoque & septimo atque octavo. At multum interest quæ calculum ponas, ne exterricinum *ἐξ ἐξωτέρου* statuas pro legitimo & vitali.

HABES Principem omnium qui te doceat magistrum Hippocratem, *ἀκούει* illum *ῥήγος*, propter cuius auctoritatem ausis & debeas de statu hominis iure didicatorio decernere. Ex eo, si sapias, protinus obseruabis & agnosces procul à Poëtarum fabulis Lucinam curto nomine Lunam, Solis *ἡλιακῶν* *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*; Omnium penè naturalis provinciarum operum sequestram illam experire, singula quæque parturiginis intervalla regere & moderari, agræ gestationis disperire solidâ fide periodos, ac pro regno tandem supremum sapennumero diffindere vindictiarum diem, partumque dispensando sic comprehendere, ut suis nec otiosa sit usquam, vel ulli inimica deliquis. Quamobrem ne tibi curæ sit modò ille circuitus qui vincti octo dierum mensem *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*, quò regnat *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*, constituit: Sed qui maximè ejusdem cum Sole coit *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* mensem viginti novem dierum cum horis duodecim & quadraginta quatuor minutis constar; quinimò quò *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* visitur & integrè remenso itinere complet *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*, quæ plenum curriculi Lunaris orbem integrat, ut illa designat *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*. Eapropter itidem errant, qui Solari mense non Lunari tempora gestationis metiuntur, vel illo die hunc illo minorem putant.

ITA benè subduâ tecum mensis Lunaris synodici ejusque haud integri ratione, siue integræ gestationis tempora in dies, menses, aut *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* partiri velis & in digitos digerere; Primitias vitæ illum septimestres fetus, maximè omnium masculos, pronuntiabis, tuncque primum plenam adesse jure dixeris nativitatem, & justum nomen partus audies, cui per naturæ injuriam *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* vel abortione identidem prævorsum. Emenso anni dimidio prodeunt illi, præterlapsi centum octoginta duobus diebus, quindenis horis, & quartâ supra vicenariam horæ particulâ. Quod in tres hebdomadam decadas redit, quarum unaquæque dierum est septuaginta. Quod si tum inanis labor, pari cum octimestribus farò *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* malè vexat piaculars, redimendâ licet nec in una Naxo, vel Ægypto, uno naturæ robore poenâ, quæ facit octimestri controversiam ne partus sit, aut dicatur: tam dura conditio nascendi, ubi in *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* naufragus penè fetus impegit, ac ducentos & duodecim dies cum aliquâ unius particulâ attigit, ut in nonimestrem ducentesimo quadagesimo primo die, veluti quartâ lunâ nasciturum, nec nisi Decadis acceptione indemnem futurum, eadem redundet. Legitima nativitas decimi mensis qui in septimam *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* incurrit, diebusque ducentis & septuaginta uno cum aliqua alterius portione conflatur, ingressus est. Partus ex his fortunatior qui *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* solidus ille gestationis meta ultima trecentis diebus clauditur, in quos recidit errore portus calculi quàm longâ adeò injusti oneris, animæque prohibita patientiâ undecimestris, quippe *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* illud quo hic illum superat. Si quem ultra protolli velis? Idem Accio & Titio jus esto.

VERM ne fraudi cuiquam sit is calculus, non adeò severè illum exigendum necesse ut audias, quasi ad conditum representari haberent munera naturæ, quæ maturare sæpe numero solet, aut morari Principum interjectionumve causarum vis propitia magis vel infesta; nec ad unum licet determinata, otiosi alioqui nescia aut aberrare, serius, temporis pensum illa suum abfolveret. Exinde accipias integris diebus judicari morbos, partus tempora circumscribi nec debere nec posse, quamquam hoc illo ed tibi proclivius conjectari & assequi, cuius ipsa te admonet documentis exposita fidelibus præsentaria valerudo, & ex naturæ sensu abundè erudita *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*; cum prima Conceptus. Gestationis ultima & ipsa plerumque nesciant, suis etiamnum doctæ periculis, Mulieres; nec Tiresias alter ad Horoscopi fidem, & purgandam Harioli Genethliaci imposturam valeat divinare. Adeò pendens in acipiti nascitura, & ambiguis nutant temporum obnoxia momentis sacra naturæ. Non te protinus docebunt concepti hominis rudimenta, horridulæ locorum corporisque universi, oscitantibus à venerè mulieribus, commotiuiculæ, lumborum, furarumque torpidus rigor, ventris tormenta, & verminationes, peregrinantis gule fastidia, vomiturientium conatus & labor insolens, corrupta oris forma, exulante oculis Gratiarum choro, non ipsa, quod vix creduas, mammarum fororiantium vel locupletis uteri incrementa, urinæ *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* stillicidium, alui *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* non suppressa germana lacti menstrea; non uteri moles motusque: tam sæpe *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* illud *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* gravidas ludos facit suis intemperis, fetusque *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* scitè personatus adornat scenam, & quasi mox parturitis obvis *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*.

QVANDO igitur *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* tenere naturæ vel Medico non est datum, Eximio artis voto is beator qui ab illius linea quàm minimùm aberarit. Talis est qui consideratus, maturoque apprime doctus judicio, magna isthæc Bonæ Matris mysteria sagaciùs pervidit ac reuelari: *ἡμερῶν* *ἡμερῶν*, quæ peritis quibuscumque officias parant, accurato examine norit disparare, aliud ab alio artificis usus conjecturâ sejungere & colligere; verbo dicam, ex Hippocratis tabulis agere censum: qui sciat, quid & quantum intrerint in naturæ operibus subducendum, agentis & patientis vicissim in se se commissi modus sustineat, & ad Naturæ motus hominem conantis, nusquam integrè integros, quæ *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* interdum amat, parem applicet & accomodet mensis lunaris synodici mensuram: ex hujus latitudine diversâ æstimet unius partus tempora, quæ nascens fortē temperant vel impendunt Tyrocinio; *ἡμερῶν* *ἡμερῶν* simul ineat rationem, quarum beata inclementia crudo partu Eurythem præcipitavit, Novercalis indulgentia sufflaminauit Herculem. Sic ille Septimestribus, Octimestribus, Nonimestribus, Decimestribus justum figet definitaque limitem, si de primo gestationis mense cum tribus horis dies viginti, quindecim de ultimo nullâ de reliquis mensibus factâ decessione deduxerit, errore nullò cum natura ejusque fidissimo interprete con-

554

Ergo partus tempora ad Hippocratis calculum exigenda?

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Ioannes Armandus Mauvillan.

M. Ioannes Baptista Moreau Proff. Regius.

M. Antonius Charpentier.

M. Berinus Dieuxiwoye Proff. Medicinæ.

M. Eusebius Renaudor.

M. Franciscus Pjart.

M. Stephanus Bachot.

M. Isaac Renaudor.

M. Ioannes de Bourges.

Asserebat Lutetiæ FRANCISCVS SORAND Vnellus Bellesmuis, Scholarum
Archidiaconus, A.R.S.H.M.DC.LXI.

